

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ มีรูปแบบการศึกษาทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีเหตุผลในการเลือกกรณีศึกษา การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่างในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวัดตัวแปร และการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 เหตุผลในการเลือกกรณีศึกษา

กรณีศึกษาในการศึกษานี้ ได้แก่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางที่มีภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของนายกรัฐมนตรี และสำนักนายกรัฐมนตรี การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษ และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี ยกเว้นราชการของส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ เร่งพัฒนา ปรับปรุงระบบการบริหาร และการพัฒนาบุคลากร เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ธรรมาภิบาล) สนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

4.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 443 คน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- 1) ข้าราชการระดับบริหาร (ระดับซี 8 ขึ้นไป) ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการระดับกอง/สำนักในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและระเบียบกลาง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ที่ปรึกษาด้านแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหาร จำนวน 29 คน

- 2) ข้าราชการระดับปฏิบัติการ (ระดับซี 8 ว. ลงมา) จำนวน 414 คน

4.2.2 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) หรือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) คือ ข้าราชการทั้งระดับบริหารและระดับปฏิบัติการที่เป็นบุคคลหลัก (Key Person) ในแต่ละ กอง/สำนัก มาร่วมสนทนากันในประเด็นธรรมาภิบาลในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 22 คน

2) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการระดับปฏิบัติการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ YAMANE (YAMANE, 1960) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n คือ จำนวนตัวอย่าง

N คือ จำนวนข้าราชการในหน่วยงาน

e คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (0.05)

โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยจะแบ่งชั้นประชากรตามกอง/สำนัก ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วทำการสุ่มแบบง่ายเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกอง/สำนัก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 203 คน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่าง

กอง/สำนัก	จำนวนข้าราชการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. สำนักตรวจราชการ	103	51
2. ศูนย์บริการประชาชน	50	24
3. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	31	16
4. สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	34	16
5. สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	34	16
6. สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ	42	20
7. สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง	32	16
8. กองกลาง	25	14
9. กองคลัง	28	14
10. กองการเจ้าหน้าที่	35	16

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) หรือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) และข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประมวลและวิเคราะห์ประกอบในการศึกษา

4.3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.3.1.1 การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาธรรมาภิบาล จากหนังสือ วารสาร รายงาน เอกสารต่าง ๆ งานวิจัย รวมทั้งข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล

4.3.1.2 การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) หรือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews)

ผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่มย่อยโดยเชิญบุคคลหลักของแต่ละกอง/สำนัก ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมสนทนาในประเด็นธรรมาภิบาลในส่วนของหน่วยงาน ตนเองว่า มีการดำเนินการด้านธรรมาภิบาลอย่างไร ตัวชี้วัดที่ควรมีตามองค์ประกอบธรรมาภิบาล มีอะไรบ้าง โดยส่งแนวทางการสนทนาหรือการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดในกลุ่มตัวอย่างรับทราบ ก่อนการสนทนาหรือการสัมภาษณ์จริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกประเด็น

4.3.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามแจกข้าราชการในสังกัดสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในระดับปฏิบัติการ จำนวน 203 ชุด แบบสอบถามจะเป็นคำถามปลาย ปิด ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำข้อคำถามเป็นแบบ Rating Scale มีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	มีคะแนน 5 คะแนน	มีคะแนน 1 คะแนน
เห็นด้วยมาก	มีคะแนน 4 คะแนน	มีคะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีคะแนน 3 คะแนน	มีคะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีคะแนน 2 คะแนน	มีคะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีคะแนน 1 คะแนน	มีคะแนน 5 คะแนน

4.4 การวัดความคิดเห็น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นความคิดเห็น โดยศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ การดัดแปลงจากแบบสอบถามที่มีผู้สร้างมาแล้ว การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องระหว่างตัวชี้วัดและอำนาจหน้าที่ของกอง/ สำนักในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และการคัดเลือกข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย เพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นความคิดเห็นในการวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ซึ่งในที่นี้วัดจากความคิดเห็นของข้าราชการระดับปฏิบัติการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีต่อธรรมาภิบาลในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดของความคิดเห็น ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ตัวชี้วัดของความคิดเห็น

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
1. หลักนิติธรรม	การตรากฎหมาย คำสั่ง และระเบียบกลางที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยคำนึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม ของ บุ ค ล า ก ร และ ประชาชน มีระบบ ลงโทษที่เหมาะสม	1.1 หน่วยงานของท่านมีระบบการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและบุคลากรในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน 1.2 หน่วยงานของท่านมีกฎหมายหรือระเบียบที่ไปจำกัดสิทธิของประชาชนหรือบุคลากร 1.3 หน่วยงานของท่านไม่เลือกปฏิบัติกับผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน 1.4 การคัดค้านการทำหน้าที่ของกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆ ของหน่วยงานที่ไม่เป็นกลาง สามารถกระทำได้ 1.5 การพิจารณาออกคำสั่ง และระเบียบต่างๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อมูลกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้เหตุผลหรือข้อสนับสนุน 1.6 การพิจารณาออกคำสั่ง และระเบียบต่างๆ ยึดหลักความเสมอภาค 1.7 การพิจารณาออกคำสั่ง และระเบียบต่างๆ ยึดหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานได้วางไว้เป็นแนวทาง	1 — 14

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
		1.8 การพิจารณาออกคำสั่ง และระเบียบต่าง ๆ คำนึงถึงความเป็นธรรมในแต่ละกรณี 1. 9 หน่วยงานของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมายที่มีฐานะสูงกว่า 1.10 มีการวินิจฉัยของหน่วยงานที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคลโดยให้มีผลย้อนหลัง 1.11 หน่วยงานของท่านได้มีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ในการรับบริการจากหน่วยงาน 1.12 คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดของหน่วยงานในเรื่องการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายทำงานภายใต้คำสั่งของผู้มีอำนาจเหนือกว่า 1.13 หน่วยงานของท่านมีวิธีการพิจารณา ลงโทษผู้ทำผิดที่ยุติธรรม 1.14 หน่วยงานมีการลงโทษจริงจัง หนักเบาตามเหตุและพฤติการณ์ของการกระทำผิด	
2. หลักคุณธรรม	การยึดมั่นใน ความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติตามวินัย และจรรยาบรรณข้าราชการ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจ ขยัน และอดทน	2.1 หน่วยงานมีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับการทำงานโดยตรง เช่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม หรือละทิ้งหน้าที่ 2.2 มีการทำผิดวินัยเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด 2.3 มีการกระทำผิดวินัย กรณีไม่สนองตอบความต้องการของประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน 2.4 มีการเลือกปฏิบัติในการลงโทษ ข้าราชการและลูกจ้างที่กระทำผิด 2.5 หน่วยงานเคยถูกร้องเรียนจากประชาชนที่มาติดต่อราชการ เช่น บริการไม่ดี ประชาชนไม่พอใจการให้บริการของหน่วยงาน	15-29

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
		2.6 มีปัญหาการขาดความสามัคคี เช่น มีความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ในระดับเดียวกัน สูงกว่าหรือต่ำกว่า	
		2.7 มีการทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพนิยม (แต่ไม่เข้าข่ายกระทำผิดวินัย) เช่น ไม่ปฏิบัติตามธรรมเนียมของทางราชการ ผิดคำมั่นสัญญา หรือไม่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	
		2.8 มีการเสนองานข้ามขั้นตอนหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่ปฏิบัติอยู่	
		2.9 มีการจัดบุคลากรหรืองานด้านให้คำปรึกษาและร้องทุกข์	
		2.10 เมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จะรับดำเนินการทันทีทุกเรื่อง	
		2.11 เมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จะรับดำเนินการเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบกับประชาชนส่วนใหญ่	
		2.12 เมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จะรับดำเนินการเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบสำคัญและเกี่ยวข้องกับบุคลากรสำคัญทางการเมือง	
		2.13 บุคลากรมีความเต็มใจและมุ่งมั่นในการให้บริการเป็นบางเวลา	
		2.14 มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน	
		2.15 มีการณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้หลักคุณธรรมในหน่วยงาน	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
3. หลักความ โปร่งใส	การทำงานที่เปิดเผย และตรวจสอบได้ สาธารณชนมีโอกาสรับรู้ นโยบาย และการ ดำเนินการต่างๆ ของ หน่วยงาน สามารถ ตรวจสอบการ บริหารงานและติดตาม ผลได้ รวมทั้งสามารถ เข้าถึงและได้รับข้อมูล ข่าวสารอย่างเสรี	3.1 มีระบบการตรวจสอบภายใน หน่วยงานที่เข้มแข็ง 3.2 ระบบหน่วยงานมีความโปร่งใส เห็น ภาพระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน 3.3 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การ ทำงานของหน่วยงาน 3.4 มีบุคลากรใหม่ๆ เข้ามาอยู่ใน หน่วยงานด้วยการใช้เส้นสายน้อยลง 3.5 บุคลากรที่เข้ามาใหม่มีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น 3.6 มีการปรับปรุงหน่วยงานตรวจสอบ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ 3.7 มีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่ รัดกุม 3.8 มีระบบตรวจสอบการทำงานใน หน่วยงานที่มีประสิทธิภาพสูง 3.9 ประชาชนได้เข้ามารับรู้การทำงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ 3.10 มีการให้สมาคมวิชาชีพเข้าร่วม ตรวจสอบหน่วยงาน 3.11 หน่วยงานได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ในเรื่องภารกิจที่หน่วยงานได้ให้บริการ 3.12 หน่วยงานมีการให้ข้อมูลแก่ เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ได้รับผลกระทบ และ ประชาชนทั่วไป 3.13 หน่วยงานมีช่องทางการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของหน่วยงานสำหรับประชาชนที่ สะดวก 3.14 การเข้าข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ต้องเสียค่าใช้จ่าย	30-43

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
4. หลักความมีส่วนร่วม	การเปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ ๆ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.1 หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก 4.2 หน่วยงานรับฟังความคิดเห็นเมื่อนายสั่ง 4.3 หน่วยงานรับฟังความคิดเห็นเมื่อร้องขอ 4.4 หน่วยงานมีการจัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อมีกฎหมายกำหนด 4.5 เจ้าหน้าที่ระดับต้นคือผู้รับทราบข้อคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็น 4.6 เจ้าหน้าที่ระดับกลางคือผู้รับทราบข้อคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็น 4.7 เจ้าหน้าที่ระดับสูงคือผู้รับทราบข้อคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็น 4.8 ข้อคิดเห็นที่รับฟัง ไม่ได้รับการตอบสนอง 4.9 ข้อคิดเห็นที่รับฟัง ได้รับการตอบสนองและนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ 4.10 ในกรณีที่ต้องตัดสินใจเรื่องที่มีผลกระทบแก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลแก่ประชาชน และใช้เวลาในการรับฟังนานพอควร แล้วจึงให้ประชาชนตัดสินใจ 4.11 ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจของหน่วยงาน 4.12 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ ผู้ได้รับผลกระทบ และประชาชนทั่วไป 4.13 มีการคัดเลือกคณะกรรมการที่มีหน้าที่ตัดสินใจด้วยวิธีการแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจ 4.14 ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อหาการให้สัมปทาน การออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ	44-59

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
5. หลักความ รับผิดชอบ	ความสำนึกในความ รับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานของ หน่วยงาน มีการ วางเป้าหมายที่ชัดเจน มี การติดตามประเมินผล การทำงาน ส่งเสริมให้ ข้าราชการมีความ รับผิดชอบต่อภารกิจ และสังคมกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และ กล้าที่จะยอมรับผลดี และผลเสียจากการ กระทำของตน	4.15 มีการคัดเลือกคณะกรรมการที่มี หน้าที่ตัดสินใจโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น ผู้เสนอชื่อคณะกรรมการ	60 – 71
		4.16 หน่วยงานมีการสนับสนุนการ พัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของ ประชาชน โดยให้งบประมาณหรือ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ	
		5.1 ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายงาน ท่านจะ ทราบถึงเป้าหมายที่ต้องการจากงานชิ้น นั้น	
		5.2 ผู้บริหารองค์กรได้สื่อสารและทำ ความเข้าใจในเรื่องแผนปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานแก่ทุกคนที่รับผิดชอบ	
		5.3 ผู้ปฏิบัติงานทั้งหลายเต็มใจที่จะ ยอมรับสิ่งใหม่ๆ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน	
		5.4 สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติงานกันเป็นอย่างดี	
		5.5 เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น หน่วยงานมีกระบวนการและขั้นตอนที่ ชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว	
		5.6 หน่วยงานมีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น	
		5.7 หน่วยงานของท่านได้กำหนด มาตรฐานการปฏิบัติงาน (standard of performance) ไว้อย่างชัดเจน	
		5.8 หน่วยงานของท่านมีการติดตาม ประเมินผลและจัดการกับผลปฏิบัติงานที่ ไม่มีประสิทธิภาพ	
		5.9 หน่วยงานของท่านมีการจัดทำตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	
		5.10 ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน บุคลากรจะ ทราบถึงตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานทุกครั้ง	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
6. หลักความ คุ้มค่า	การบริหารจัดการและ ใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุด แก่ ส่วน รวม คำนึงถึงความประหยัด ความ คู้ม ค่าใน เชิง งบประมาณ บุคลากร และ เวลา รวม ทั้ง คำนึงถึงประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพของ หน่วยงาน	5.11 ผู้ปฏิบัติงานทุกคนสามารถเชื่อใจว่า เพื่อนร่วมงานจะทำงานหนักและมีผลงาน ที่ไว้วางใจได้	72-86
		5.12 หน่วยงานของท่านมีมาตรการใน การจัดการกับผู้ที่ไม่ยอมพัฒนา เปลี่ยนแปลง	
		6.1 มีการเผยแพร่ สื่อสาร ทำความเข้าใจ ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของ หน่วยงานกับบุคลากรในหน่วยงาน	
		6.2 ผู้บริหารมีการสื่อสารทำความเข้าใจ ในแผนรวมของหน่วยงานแก่บุคลากรที่ รับผิดชอบ	
		6.3 หน่วยงานมีการกำหนดแผนปฏิบัติ ราชการที่เป็นระบบ	
		6.4 ทุกกอง/สำนักในหน่วยงานก่อให้เกิด ผลผลิตที่มีคุณค่าแก่หน่วยงานอย่างเท่า เทียมกัน	
		6.5 อัตรากำลังของบุคลากรในปัจจุบันมี จำนวนเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ	
		6.6 บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่ รับผิดชอบ	
		6.7 หน่วยงานมีระบบบัญชีควบคุมการใช้ วัสดุอุปกรณ์ในหน่วยงานอย่างประหยัด	
		6.8 หน่วยงานมีวิธีการและขั้นตอนการ จัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ	
		6.9 หน่วยงานมีการสนับสนุนให้บุคลากร เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้	
		6.10 หน่วยงานมีการใช้เทคโนโลยี เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลด ต้นทุน	
		6.11 หน่วยงานมีนโยบายที่จะจัดสรรให้ หน่วยงานเอกชนมาดำเนินการในบางงาน เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น ความคิดเห็น	ความหมาย	ตัวชี้วัด	แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อที่
		6.12 ผลการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	
		6.13 ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	
		6.14 หน่วยงานมีการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานใน หน่วยงาน	
		6.15 ผู้บริหารระดับสูงมีบทบาทในการ พัฒนาเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ (การ ดำเนินงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน คุณภาพของการบริการ) ในหน่วยงาน	

จากข้อคำถามดังกล่าวผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบด้านความตรง
ของเนื้อหา ทำการแก้ไขปรับปรุงในเบื้องต้นและจัดทำเป็นแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถาม จำนวน
86 ข้อ และนำไปทดลองใช้สำรวจความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง
มหาดไทยที่มีต่อธรรมาภิบาลในหน่วยงาน จำนวน 60 ชุด

4.5 การวัดค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test)

จากการทดลองสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่
มีต่อธรรมาภิบาลในหน่วยงานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์
ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม
ทั้งหมด (Item – total Correlation) เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามนั้นควรเก็บไว้ใช้ ควรปรับปรุง
หรือควรตัดทิ้งไป โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .25 ขึ้นไป ได้ข้อ
คำถามที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 79 ข้อ

จากการกำหนดประเด็นความคิดเห็นเป็น 6 ด้านตามหลักธรรมาภิบาล ผู้วิจัยจึงได้หาค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่า Cronbach Coefficient Alpha ในแต่ละประเด็น ดังที่
ได้แสดงตามตารางที่ โดยมีค่า Alpha ตั้งแต่ .838 ถึง .941 และมีค่า Alpha รวมเท่ากับ
.954 จึงนับได้ว่าประเด็นความคิดเห็นทุกประเด็นมีความเชื่อมั่น เนื่องจากมีค่า Alpha สูงกว่า
0.7 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้โดยทั่วไป

ตารางที่ 4.3 ค่าความเชื่อมั่นของประเด็นความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประเด็นความคิด	ค่า Alpha
หลักนิติธรรม	.838
หลักคุณธรรม	.891
หลักความโปร่งใส	.941
หลักความรับผิดชอบ	.866
หลักความมีส่วนร่วม	.886
หลักความคุ้มค่า	.902
ค่า Alpha ทุกประเด็นความคิดเห็น	.954

4.6 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

4.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการดังนี้

4.6.2.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4.6.2.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.6.2 การประมวลผลข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจะทำการลงรหัสข้อมูล และนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows

4.7 สรุป

การศึกษานี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ใช้เป็นกรณีศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) หรือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) และการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้คำถามในการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัยมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์